

Br. prot.: 002/07/18

Datum: 11.7.2018.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovije
Trg BiH 1
71000 Sarajevo
N/R Predsjedavajući Vijeća ministara BiH dr. Denis Zvizdić

Predmet: APEL - Odluka za odgađanje povećanja cijena cigareta je neprihvatljiva

Poštovani gospodine Zvizdić,

Ispred 40 nevladinih organizacija Partnerstva za BiH bez duhanskog dima, obraćamo Vam se kako bismo izrazili našu zabrinutost povodom odluke Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje, donešene dana 10.7.2018.god. na kojoj je usvojen Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama BiH kojim se predlaže uvođenje moratorija na povećanje cijena cigareta u našoj zemlji. Činjenica da je ova odluka donesena na dan 9. godišnjice potpisivanja Okvirne konvencije za kontrolu duhana Svjetske zdravstvene organizacije (SZO), prema kojoj BiH je obavezna da poduzima mjere za smanjenje potražnje duhana, regulišući cijene i porez na duhan, je u krajnju ruku neprihvatljiva.

Rast akciza na duhan i duhanske proizvode dokazano je efikasna mjera za smanjenje prevalencije pušenja, a BiH ima jednu od najvećih prevalencija pušenja u Evropi. Skrećemo Vam pažnju da Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) kao efektivnu mjeru suzbijanja pušenja preporučuje stopu od 70% učešća poreza u MPC duhanskih proizvoda. Bosna i Hercegovina još uvijek nije dosegla preporučenu stopu učešća poreza, a donosi Nacrt zakona za obustavljanje povećanja akciza.

Naglašavamo, da je poruka o uticaju akciza na crno tržište manipulativna, jer mnogobrojna ekonomska istraživanja dokazuju kako visok nivo ilegalne trgovine nije povezan sa visokim akcizama na duhanske proizvode. Ilegalna trgovina česta je pojava u onim zemljama gdje je slaba vladavina prava, bez obzira da li su akcize visoke ili niske. Za suzbijanje nedopuštene trgovine duhanskim proizvodima neophodno je osigurati sveobuhvatne strategije za borbu protiv kriminalnih aktivnosti, uz održavanje visokih poreza na duhan kao dio sveobuhvatnog pristupa smanjenju pušenja.

Nedozvoljena trgovina se može spriječiti na različite načine, kako je navedeno u Protokolu SZO o eliminaciji nedozvoljene trgovine duhanskim proizvodima. To uključuje mehanizme

kontrole lanaca snabdijevanja, kao što su zahtjevi za izdavanje dozvola za proizvodnju, transport i prodaju duhanskih proizvoda i sisteme za praćenje. Protokol o uklanjanju ilegalne trgovine duhanskih proizvoda poziva na jače kooperativne sisteme za suzbijanje nezakonite trgovine duhanskim proizvodima. To uključuje mjere kao što su licenciranje, propisi o međunarodnom dobavljanju i sankcije primjenjive na one koji učestvuju u nezakonitoj trgovini duhanskim proizvodima. S obzirom na učešće duhanske industrije u nedozvoljenoj trgovini duhanskim proizvodima, Protokol također zahtijeva transparentnost u bilo kakvim interakcijama s duhanskom industrijom koja se odnosi na nezakonitu trgovinu.

Poražavajuća je činjenica da su donosionci odluka prihvatili mjeru koja se našla na meti napada duhanske industrije i njenih predstavnika, koji su lobiranjem i različitim taktikama isticali opasnost od crnog tržišta sa ciljem da oslabe akciznu politiku. Razvoj i provođenje politika poreza i cijena duhana kao dijela politike javnog zdravstva treba zaštititi od komercijalnih i drugih interesa duhanske industrije, u skladu sa smjernicama za provedbu Okvirne konvencije. Naglašavamo da razvoj, implementacija i provođenje poreza i cijena duhana kao dijelova politika zaštite javnog zdravlja trebaju biti zaštićeni od marketinških i drugih interesa duhanske industrije, uključujući taktike naglašavanja problema ilegalne trgovine.

Tražimo od Vijeća ministara da ne dopusti usvajanje Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama BiH kojim se predlaže uvođenje moratorija na povećanje cijena cigareta u našoj zemlji, te da nastavi sa dobrom praksom povećanja cijena cigareta u cilju zaštite zdravlja građana BiH. Kako bi ostvarili suzbijanje ilegalnog tržišta, predlažemo da Vlada BiH podrži potpisivanje Protokola Okvirne konvencije o ukidanju ilegalne trgovine duhanskih proizvoda.

S poštovanjem,

1. Udruženje Humanitarna organizacija ALTIUS
2. Asocijacija studenata i studentica Fakulteta Zdravstvenih nauka
3. Udruženje Građanki Renesansa
4. Fondacija „Sanela Redžepagić“
5. Udruženje građana za maligna oboljenja dojke i ostala maligna oboljenja kod žena Novi pogled
6. Udruženje žena oboljelih od karcinoma dojke Nijemi KRIK;
7. Asocijacija srednjoškolaca BiH
8. Omladinska novinska asocijacija u BiH OnauBiH
9. Evropska asocijacija studenata Prava u BiH ELSA
10. Centar za edukaciju mladih
11. Crveni križ Novo Sarajevo
12. Aikido savez Federacije Bosne i Hercegovine
13. NAUTILUS
14. Centar za edukaciju i istraživanje Nahla
15. Partnerstvo za javno zdravlje
16. Društvo psihologa u Federaciji BiH
17. UG Naša djeca
18. Omladinsko udruženje REaktiv

19. Vijeće mladih USK
20. Omladinski pokret Revolt;
21. UG IPAK; - Mladost gradi budućnost
22. Ekološki savez Eko zeleni TK;
23. Club Rotaract
24. Udruženje studenata Medicinskog fakulteta MEDICUS
25. UG Viktorija
26. SUMERO
27. Udruženje Ruka ruci
28. Udruženje ZGRADE
29. Udruženje Amputirci
30. Udruženje oboljelih od šećerne bolesti
31. Institut za razvoj mladih KULT
32. Udruženje dijabetičara Novi život
33. Udruženje Drugi ugao
34. Udruženje PROI
35. Centar za mlade INPUT
36. Udruženje za prevenciju ovisnosti NARKO-NE
37. Omladinski komunikativni centar Banja Luka
38. Centar za podršku organizacijama CENSOR
39. NVO Trag
40. Udruženje Marathon Sarajevo